

HOOGHEEMRAADSCHAP
**DE STICHTSE
RIJNLANDEN**

**Ontwerp - peilbesluit
Vleuten – de Meern en Leidsche Rijn**

Vast te stellen door het algemeen bestuur op 17 mei 2017

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Titel   **Ontwerp peilbesluit Vleuten – de Meern en Leidsche Rijn**
Kenmerk   **1163732**
Contact   **Marije van Bergen**
Datum   **januari 2017**
Website   **www.destichsterijnlanden.nl**

Ontwerp Peilbesluit Vleuten – de Meern en Leidsche Rijn 2017

Het algemeen bestuur van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden;

Op het voorstel van het college van 10 januari 2017 met nummer 1156813;

Overwegende dat:

het waterschap volgens artikel 5.2 van de Waterwet en artikel 4.4 t/m 4.8 van de Waterverordening Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009 verplicht is de peilen in het beheergebied vast te leggen in peilbesluiten;

Besluit

Onder intrekking van peilbesluit Vinex Leidsche Rijn d.d. 27-10-2005, het peilbesluit Vleuten – de Meern en Leidsche Rijn 2017 vast te stellen zoals hierna is aangegeven.

Artikel 1   Gebied

Het gebied is aangegeven op de bij dit besluit behorende kaart 'Peilbesluitkaart van ontwerp peilbesluit Vleuten – de Meern en Leidsche Rijn' (DM 1163733).

Artikel 2   Referentiepeil

Voor de toepassing van dit besluit geldt dat peilen zijn aangegeven ten opzichte van het Normaal Amsterdams Peil 2005 (NAP 2005).

Artikel 3 Peilen

1. In de volgende peilgebieden wordt een vastpeil gehanteerd. De na te streven waterstanden zijn:

Tabel 1 Overzicht peilgebieden met een vast peilbeheer

Nummer peilgebied	vast waterpeil 2017-2027 (m t.o.v. NAP)	Nummer peilgebied	vast waterpeil 2017-2027 (m t.o.v. NAP)	Nummer peilgebied	vast waterpeil 2017-2027 (m t.o.v. NAP)
VLR_001	-1,10	VLR_024	-0,55	VLR_047	-0,40
VLR_003	-0,50	VLR_025	-0,50	VLR_048	-0,05
VLR_004	-0,70	VLR_026	-0,10	VLR_049	-0,40
VLR_005	-0,90	VLR_027	-0,80	VLR_050	-0,70
VLR_006	-0,90	VLR_029	-0,30	VLR_051	-0,85
VLR_007	0,05	VLR_030	-0,40	VLR_052	-0,90
VLR_008	-0,10	VLR_031	0,00	VLR_053	-0,40
VLR_009	-0,25	VLR_032	-0,10	VLR_054	0,00
VLR_010	-0,25	VLR_033	0,15	VLR_055	0,20
VLR_011	-0,90	VLR_034	-0,40	VLR_056	0,30
VLR_012	-0,30	VLR_035	-0,20	VLR_057	-0,80
VLR_013	-0,20	VLR_036	0,00	VLR_058	-0,50
VLR_014	-0,10	VLR_037	0,45	VLR_060	-0,60
VLR_015	0,25	VLR_038	0,15	VLR_061	-0,55
VLR_016	-0,15	VLR_039	-0,55	VLR_062	-0,45
VLR_017	0,35	VLR_040	-1,40	VLR_063	-0,70
VLR_018	0,35	VLR_041	-1,10	VLR_064	-0,45
VLR_019	-0,30	VLR_042	-0,80	VLR_065	-0,85
VLR_020	-0,30	VLR_043	-1,05		
VLR_021	-1,05	VLR_044	-0,40		
VLR_022	-0,70	VLR_045	-0,45		
VLR_023	-0,70	VLR_046	-1,30		

2. In de volgende peilgebieden wordt een flexibelpeil gehanteerd. De na te streven waterstanden zijn:

Tabel 2 Overzicht peilgebieden met een flexibel peilbeheer

Nummer peilgebied	waterpeil 2017 - 2027 (m t.o.v. NAP)	
	bovenpeil	onderpeil
VLR_002	-1	-1,3
VLR_059	-0,25	-

3. In het volgende peilgebied wordt een zomer- en winterpeil gehanteerd. De na te streven waterstanden zijn:

Tabel 3 Overzicht peilgebied met een zomer- en winter peilbeheer

Nummer peilgebied	waterpeil 2017 - 2027 (m t.o.v. NAP)	
	zomerpeil	winterpeil
VLR_028	0,10	0,00

Artikel 4 Peilbeheer

1. In de peilgebieden uit tabel 1 wordt vast peilbeheer gevoerd. De waterstand zal het hele jaar door op één en hetzelfde vaste niveau worden gehandhaafd.
2. De begrenzing tussen peilgebied VLR_007 en VLR_016 wijzigt op een later moment wanneer de voorgenomen ontwikkeling in het gebied tot stand is gekomen, bij realisatie van het laatste deel van de Viking Rijn. Het moment waarop de nieuwe begrenzing wordt geëffectueerd, zal op een later moment vooraf bekend worden gemaakt. Tot die tijd blijft voor dit gebied de huidige situatie gehandhaafd.
3. Voor peilgebied VLR_058 gaat het peil van het gehele peilgebied op een later moment in wanneer de voorgenomen ontwikkeling in het gebied tot stand is gekomen, bij realisatie van het peilregulerende kunstwerk(en). Het moment waarop het nieuwe waterpeil wordt ingesteld zal op een later moment vooraf bekend worden gemaakt. Tot die tijd blijft voor dit gebied de huidige situatie gehandhaafd (NAP -0,20 m).
4. In de peilgebieden uit tabel 2 wordt flexibel peilbeheer gevoerd. De waterstand zal gedurende het hele jaar door fluctueren tussen het vastgestelde onder- en bovenpeil.

5. Voor peilgebied VLR_002 uit tabel 2 gaat het volledige bereik van het gewenste onderpeil (van NAP-1,20 tot NAP-1,30) op een later moment in, wanneer dit mogelijk is voor de woonarken. Het moment waarop het nieuwe waterpeil wordt ingesteld zal op een later moment vooraf bekend worden gemaakt. Tot die tijd blijft het flexibele peilbeheer beperkt tot fluctuatie tussen NAP -1,0 en NAP -1,20 m.
6. Voor peilgebied VLR_059 uit tabel 2 wordt flexibel peilbeheer gevoerd. De waterstand zal gedurende het hele jaar door (natuurlijk) fluctueren onder het vastgestelde bovenpeil, er is voor dit peilgebied geen onderpeil ingesteld. De fluctuatie wordt derhalve alleen aan de bovenzijde begrensd.
7. In de peilgebieden uit tabel 3 zal de overgang van zomerpeil naar winterpeil, al naar gelang de weersomstandigheden en het geschatte grondwaterstandverloop, in het algemeen en naar oordeel van dijkgraaf en hoogheemraden, plaatsvinden in de loop van de maanden september tot en met november. De overgang van winterpeil naar zomerpeil zal, al naar gelang de weersomstandigheden en het geschatte grondwaterstandverloop, in het algemeen en naar oordeel van dijkgraaf en hoogheemraden, plaatsvinden in de loop van de maanden april tot en met juni;
8. Dijkgraaf en hoogheemraden zijn bevoegd, indien de weersomstandigheden dit naar hun oordeel noodzakelijk maken, bovengenoemde peilen tijdelijk:
  - o In droge en zeer droge perioden met 0,10 meter te verhogen; en
  - o In natte en zeer natte perioden met 0,10 meter te verlagen.
9. Het College van Dijkgraaf en Hoogheemraden is bevoegd om, onder afweging van de betrokken belangen, van het in artikel 3 vermelde peil af te wijken, indien daarvoor op grond van te verwachten of reeds optredende extreme - natte of droge - weersomstandigheden, dan wel in verband met dreigende of reeds optredende calamiteiten, aanleiding bestaat.

Artikel 5 Inwerkingtreding

Het peilbesluit treedt in werking met ingang van de achtste dag na bekendmaking van de vaststelling van dit peilbesluit door het algemeen bestuur van het waterschap.

Artikel 6 Titel

Dit besluit kan worden aangehaald als "Peilbesluit Vleuten- de Meern en Leidsche Rijn 2017".

Vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van <streefdatum 17 mei 2017>.

J. Goedhart
secretaris directeur

P.J.M. Poelmann
dijkgraaf

Meer informatie:
zie [toelichting](#)

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

**Toelichting Peilbesluit
Vleuten – de Meern en Leidsche Rijn 2017**

Papendorp

deWoerd

LeidscheRijn

Parkwijk Veldhuizen
HaarrijnsePlas deBalije

MaximaPark
Langerak deMeern

hetZand
Vleuten

Vleuterweide

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Titel	Toelichting peilbesluit Vleuten – de Meern en Leidsche Rijn
Kenmerk	1163732
Contact	Marije van Bergen
Datum	december 2016
Website	www.destichsterijnlanden.nl

Toelichting Peilbesluit Vleuten - de Meern en Leidsche Rijn

Waarom een peilbesluit?

Waaruit bestaat het peilbesluit?

Van plannen tot huidige praktijk

Het plangebied anno 2017

Van analyse naar nieuw peilbesluit

Extra aandacht voor...

Effecten van het peilvoorstel

Hoe kan ik inspreken?

Klik [hier](#) en bekijk of het waterpeil bij u in de buurt wijzigt

Contact informatie [klik hier](#).

Waarom een nieuw peilbesluit?

Inleiding

Voor u ligt het ontwerp peilbesluit Vleuten – de Meern en Leidsche Rijn. In dit peilbesluit leest u hoe Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden de komende jaren het peilbeheer gaat uitvoeren. Het huidige raampeilbesluit dateert uit 2005. De geldigheidsduur van dit peilbesluit is verstreken en de werkzaamheden aan het watersysteem in Leidsche Rijn zijn nagenoeg gereed. Daarom bereiden we nu een nieuw peilbesluit voor het gebied Vleuten – de Meern en Leidsche Rijn voor.

Plicht van het waterschap

Als waterbeheerder van het oppervlaktewater is Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden verplicht peilbesluiten vast te stellen. In een peilbesluit leggen we juridisch vast welke waterpeilen we in de watergangen nastreven en hoe we die waterpeilen beheren en handhaven. De waterpeilen kunnen we regelen met gemalen, stuwen en inlaten.

"Het huidige watersysteem en dit peilbesluit zijn het resultaat van een jarenlange goede samenwerking tussen gemeente en waterschap. De bewoners van Leidsche Rijn kunnen het unieke watersysteem beleven in al zijn facetten"

Lees [hier](#) meer van bestuurder Constantijn Jansen op de Haar

Klik [hier](#) en bekijk de officiële peilbesluittekst

Klik [hier](#) en bekijk de peilbesluitkaart

Klik [hier](#) en bekijk de factsheets

Waaruit bestaat dit peilbesluit?

De documenten

Naast deze toelichting, bestaat het peilbesluit Vleuten – de Meern en Leidsche Rijn uit nog een aantal documenten.

De officiële **peilbesluittekst**, het juridische document, geeft onder meer een overzicht per peilgebied welk waterpeil en peilbeheer gehanteerd gaat worden.

De **peilbesluitkaart** geeft een ruimtelijk overzicht van de peilgebieden, waterpeilen en het peilbeheer.

In de **factsheets** staat in het kort per peilgebied de afweging van het waterpeil beschreven. De factsheets zijn per buurt geordend. Op deze manier kunt u snel zien welke factsheet over uw situatie gaat.

Klik op één van de links hiernaast om een document te openen.

Van plannen tot huidige praktijk

Een bijzonder watersysteem

De ruimtelijke ontwikkeling van de Vinex Leidsche Rijn vindt al sinds 1997 plaats en inmiddels is Leidsche Rijn de grootste nieuwbouw- en Vinex locatie van Nederland.

Hierbij hoort een duurzaam en zelfvoorzienend watersysteem. Het oorspronkelijke ontwerp van het watersysteem en het bijbehorende peilbeheer (op hoofdlijn) is sindsdien verder uitgewerkt in diverse deelplannen op wijkniveau. Het inrichtingsplan voor Leidsche Rijn werd gaandeweg aangepast. Het watersysteem ontwikkelde mee en hield rekening met actuele omstandigheden en functionaliteit van het watersysteem. Lokaal was het bijvoorbeeld niet altijd wenselijk om het waterpeil rondom de bestaande bebouwing aan te passen en dus is het oorspronkelijke peil aangehouden. Daarnaast hebben veranderende economische tijden de gemeente uitgedaagd tot besparing van kosten bij de verdere inrichting van het systeem.

Naar aanleiding hiervan hebben gemeente en waterschap gezamenlijk onderzocht of het watersysteem nog verder kon worden geoptimaliseerd. Belangrijkste conclusie uit dit onderzoek (2015) is dat door een aantal wijzigingen in het watersysteem, dezelfde doelstellingen behaald kunnen worden tegen lagere investerings- en onderhoudskosten. Op basis van dit onderzoek is de eindvisie van het watersysteem geactualiseerd waarbij het watersysteem nog even goed functioneert als in het oorspronkelijk ontwerp.

Ligging

De gebiedsgrens van het peilbesluit (2680 ha) komt in sterke mate overeen met het de grens van de ontwikkelingslocatie Leidsche Rijn. De peilgebieden liggen bijna in zijn geheel in de gemeente Utrecht, met slechts kleine delen in de gemeenten Nieuwegein, Woerden en Stichtse Vecht. Het kanaal Leidse Rijn doorkruist het gebied. Deze loopt van het Amsterdam-Rijnkanaal en sluit bij Harmelen weer aan op de Oude Rijn. Dit boezemkanaal verdeelt het peilbesluitgebied ook hydrologisch in twee delen.

Het plangebied heeft hoofdzakelijk een stedelijk karakter, waarbij het watersysteem een belangrijke structurerende functie heeft. Het Máximapark vormt samen met de hoofdinfrastructuur het raamwerk voor de gehele VINEX-locatie. Bovendien is rekening gehouden met het cultuurhistorische verleden van dit gebied. Historische boerderijen en linten, maar ook archeologische resten - zoals de Romeinse weg (Limes) - zijn ingepast in de plannen.

Het watersysteem in 2017

Duurzaam en zelfvoorzienend; dat kenmerkt het huidige watersysteem van Leidsche Rijn. Zo wordt regenwater niet afgevoerd, maar zoveel mogelijk opgevangen in wadi's, infiltratiebuizen onder de grond en waterplassen.

Het watersysteem kent een aantal zelf circulerende watersystemen. De watersystemen ten noorden en zuiden van de Leidsche Rijn zijn met elkaar verbonden via enkele verbindingslussen.

Een ander speerpunt is het flexibele peilbeheer van het oppervlaktewater. Hierdoor kan het waterpeil gedurende het jaar vrij bewegen tussen een vastgelegd boven- en benedenpeil. Daalt het water onder het vastgelegde benedenpeil, dan laten we extra water in. Als het waterpeil het bovenpeil bereikt, voeren we water af. Dit heeft als voordeel dat minder regulering nodig is en dat we meer regenwater kunnen bergen en vasthouden (seizoensberging). Anno 2017 heeft bijna de helft van het oppervlaktewater in Leidsche Rijn een flexibel peilbeheer.

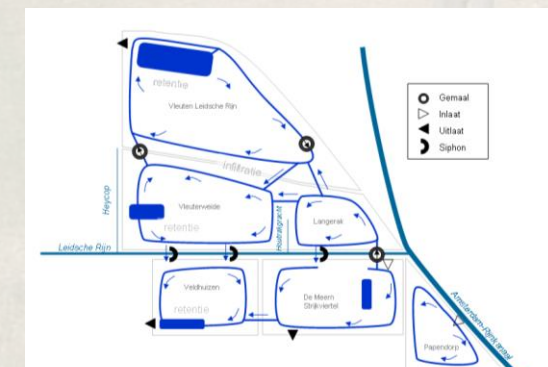
Naast dat flexibel peilbeheer kostenefficiënt is, heeft het in combinatie met ecologisch ingerichte watergangen

ook voordelen voor de waterkwaliteit.

Tijdens de ontwikkeling van Leidsche Rijn zijn natuurvriendelijke oevers aangelegd. Daarnaast wordt water rondgepompt om met deze stroming voldoende zuurstof in de watergangen te realiseren. Hierdoor zijn alle randvoorwaarden voor een goede waterkwaliteit aanwezig.

Tenslotte is het watersysteem zo ontworpen dat we, ook in buitengewone weersomstandigheden, het water veel beter dan gebruikelijk is in stedelijk gebied kunnen opvangen. Hierdoor ontstaat ook minder snel wateroverlast.

Onderstaande figuur geeft schematisch het watersysteem van Leidsche Rijn weer.

[Klik hier voor een vergroting](#)

Het peilbesluitproces

De figuur op deze pagina geeft schematisch het proces weer wat we hebben doorlopen om tot dit ontwerp peilbesluit te komen. Van inventariseren van de huidige situatie naar toetsing en analyse om vervolgens een goede afweging te kunnen maken voor het ontwerp waterpeil.

De huidige situatie op het gebied van grond- en oppervlaktewater, waterkwaliteit, inrichting van het watersysteem en meldingen van belanghebbenden hebben we getoetst aan het beleid en de geldende normen voor gebruik voor woning, tuin, park, landbouw of natuur.

Resultaat van het peilbesluit is het vastleggen van de huidige situatie waarbij we tegelijkertijd zoveel mogelijk recht doen aan de waterpeilen waarop het gebied is ontworpen. Sommige gebieden zijn nog in ontwikkeling. Daar waar mogelijk passen we het waterpeil alvast aan op die ontwikkeling.

Daarnaast hebben we gekeken of, in lijn met de oorspronkelijke ambities van Leidsche Rijn, in een drietal lager gelegen gebieden met een groter oppervlak (bergingsgebieden) flexibel peilbeheer mogelijk is.

De afzonderlijke stappen van het peilbesluitproces lichten we op de volgende pagina's verder toe.

Peilevaluatie & Toetsing

Tijdens de peilevaluatie vergeleken we de huidige praktijkpeilen en het peilbeheer met de waterpeilen en het peilbeheer zoals opgenomen in het raampeilbesluit (2005). Uit de peilevaluatie blijkt dat overwegend een vast peilbeheer plaatsvindt. Dat wil zeggen dat het waterpeil het gehele jaar hetzelfde is. Het waterpeil wijkt in de meeste peilgebieden weinig af van het raampeilbesluit. De peilgebieden waarbij het huidige waterpeil meer dan de beheermarge van 5 cm afwijkt, zijn aangemerkt als aandachtspunt.

Ook zijn de waterpeilen getoetst aan de geldende normen voor drooglegging, ontwatering en waterkwaliteit. De peilgebieden die niet aan de normen voldoen, zijn aangemerkt als aandachtspunt.

De genoemde aandachtsgebieden geven een goed beeld van de theorie. Om te staven of bewoners en gebruikers van Leidsche Rijn deze theorie in de praktijk ook zo ervaren, hebben we de geregistreerde klachten en meldingen van bewoners bekeken. Ook de beheerders en rayonmedewerkers van het waterschap en de gemeente Utrecht hebben de theorie met de praktijk vergeleken. Alle beschikbare informatie en gegevens waren vervolgens weer input voor de volgende stap in het peilbesluitproces: de analyse en afweging.

Aandachtspunten

De aandachtspunten hebben we onderverdeeld in zes categorieën.

Code	Categorie	Toelichting
GW	Grondwater	Oplossing van het lokale aandachtspunt grondwater valt buiten het peilbesluit (drooglegging voldoet en peilverlaging draagt niet bij aan oplossing ter plaatse). Grondwater is in dit geval verantwoordelijkheid van gemeente of terreineigenaar.
OPW	Oppervlaktewater	De drooglegging is lokaal te klein. Peilaanpassing is wenselijk ten behoeve van (lokale) vergroting drooglegging.
PLAN	Planvorming	Waterpeil afstemmen op peil waarop gebied is ontworpen of het peil afstemmen op historisch peil (peilbeheer voorafgaand aan ontwikkeling van de Vinex).
PG	Peilgebiedsgrens	Begrenzing peilgebied aanpassen omdat het peilgebied vervalt, wijzigt of onvoldoende is afgestemd op de aanwezige situatie.
ONTW	Ontwikkeling	Gebied is nog in ontwikkeling en betreft soms tijdelijk agrarisch gebruik (betreft niet-bedrijfsmatige landbouw). Peil vooruitlopend op ophanden staande ontwikkeling alvast aanpassen.
WE	Waterkwaliteit en ecologie	Oplossing van de aandachtspunten ten aanzien van de waterkwaliteit en ecologie valt buiten het kader van het peilbesluit. De aandachtspunten hebben over het algemeen geen betrekking op (aanpassing van) de waterpeilen. Wel valt met behulp van aanpassing van de inrichting en beheer nog veel winst te behalen.

Analyse en afweging

Het analyseren van de aandachtspunten was de volgende stap in het peilbesluitproces. Hiervoor hebben we de aandachtspunten in zes categorieën onderscheiden. Deze staan in de tabel hiernaast genoemd.

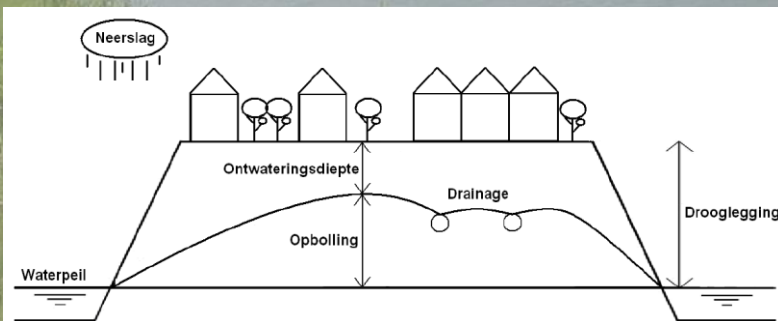
Op basis van het type aandachtspunt is vervolgens een afweging gemaakt. Daar waar nodig én mogelijk passen we het waterpeil aan op het peil volgens de oorspronkelijke plannen. In peilgebieden waar de drooglegging niet aan de normen voldoet, proberen we het waterpeil aan te passen. Tenslotte is onderzocht of we peilgebieden konden samenvoegen dan wel de begrenzing aan konden passen zodat we het waterpeil beter af kunnen stemmen op de aanwezige situatie.

Het resultaat van de analyse en afweging is verwerkt in de volgende stap: het ontwerp-peilbesluit.

Buiten kader peilbesluit

Aanpak van de aandachtspunten die gaan over ontwateringsdiepte (grondwater) en waterkwaliteit vallen verder buiten het kader van dit peilbesluit. Bij grondwaterproblemen in openbaar gebied is de gemeente het eerste aanspreekpunt voor de burger.

De randvoorwaarden voor een goede waterkwaliteit zijn reeds aanwezig in het watersysteem. Desondanks blijft de ecologische kwaliteit achter bij de relatief goede chemische waterkwaliteit. Hier biedt een ander peil(beheer) geen oplossing. Wel valt met behulp van aanpassing van de inrichting en beheer nog veel winst te behalen. Het verdient aanbeveling om dit gebied onder de aandacht te brengen bij het samenwerkingsverband Winnet.

[Klik hier voor de kaart met aandachtspunten](#)

Ontwerp - peilen

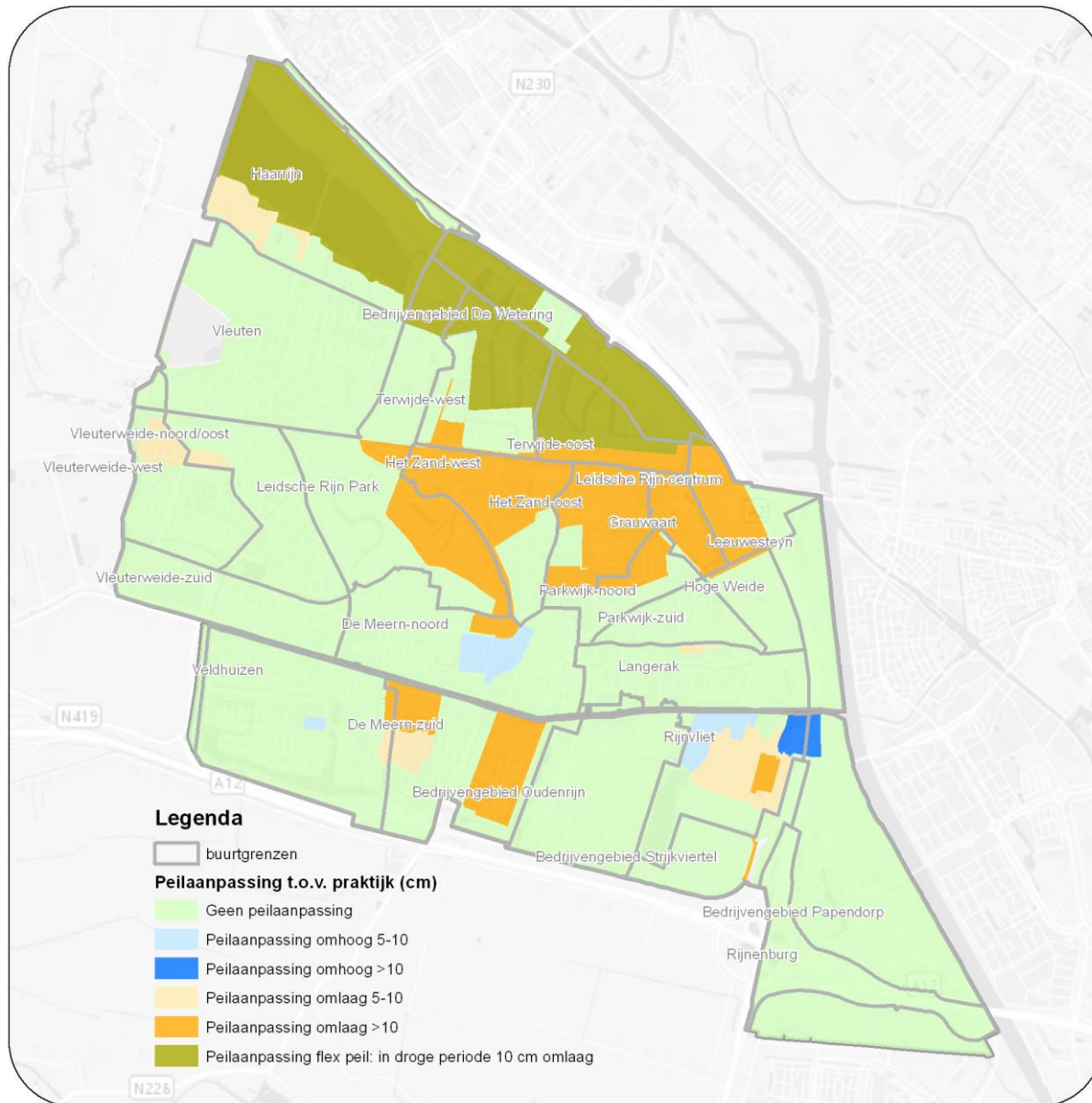
De laatste stap in het peilbesluitproces is, op basis van de peilafweging, het voorstellen van de ontwerp-peilen. We stellen voor om de huidige praktijkpeilen vast te leggen. Waar mogelijk willen we een meer flexibel peilbeheer voeren. Met voorliggend peilvoorstel voeren we in circa 45% van het oppervlaktewater een flexibel peilbeheer.

Het ontwerp peilbesluit bestaat uit 65 peilgebieden. Hiervan blijft in 48 peilgebieden het waterpeil gelijk aan de huidige situatie of streven we na om het waterpeil strakker te voeren. Dit laatste doen we als het huidige praktijkpeil binnen de beheermarge van 5 cm van het oorspronkelijke ontwerppeil valt. We brengen dan het praktijkpeil zo goed mogelijk weer terug op het afgesproken ontwerppeil.

In 17 peilgebieden passen we het waterpeil aan (peilaanpassing). We stemmen het waterpeil hier af op de oorspronkelijke plannen of aan de normen. Op sommige plekken voegen we een peilgebied samen met een ander peilgebied (omdat deze bijvoorbeeld bij de ontwikkeling haar functie heeft verloren), waardoor er soms ook een peilaanpassing plaatsvindt. Ongeveer 15 peilgebieden komen zo te vervallen.

Voor ontwikkelingen die op korte termijn gerealiseerd worden (bijvoorbeeld Rijnvliet), leggen we alvast het toekomstig waterpeil vast. In gebieden die nog in ontwikkeling zijn (langere termijn), stellen we voor om de tijdelijke praktijksituatie vast te leggen. We gaan het waterpeil in deze gebieden herzien als de ontwikkeling van start gaat.

Op de kaart hiernaast is te zien in welke peilgebieden we een peilaanpassing voorstellen.

Wie doet wat?

Waterschap

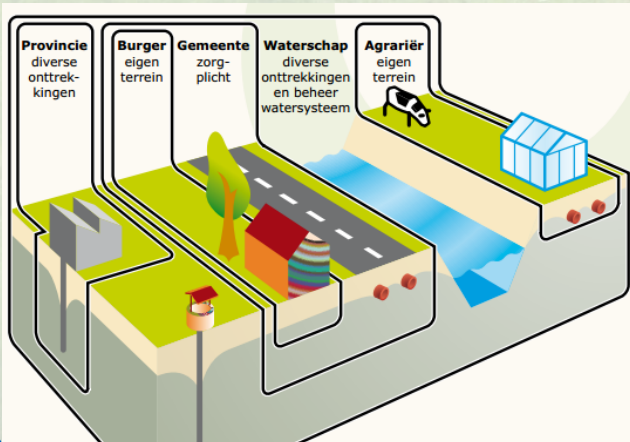
Het waterschap zorgt voor een goede werking van het watersysteem met bijbehorende juiste oppervlaktewaterpeilen.

Gemeente

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor grondwater. Dit betekent dat ze maatregelen nemen om structurele grondwaterproblemen in openbaar stedelijk gebied te voorkomen of beperken.

Inwoners

Op eigen perceel bent u zelf verantwoordelijk voor maatregelen om wateroverlast van regen- of grondwater te voorkomen.

Peilvoorstel in de praktijk

De waterpeilen die we in het ontwerp peilbesluit vastleggen noemen we streefpeilen. Op basis van deze waterpeilen stellen we de stuwen, inlaten en gemalen af. Door stroming, opstuwing en verhang (helling van waterpeil) kunnen de waterpeilen binnen het peilgebied iets afwijken van het vastgelegde waterpeil.

Daarnaast mag het vastgelegde waterpeil binnen een bepaalde marge afwijken. Deze afwijking noemen we de beheermarge. Onder normale omstandigheden is deze marge 5 cm boven of onder het vastgestelde waterpeil. Onder buitengewone omstandigheden mag het college van dijkgraaf en hoogheemraden de vastgestelde waterpeilen tijdelijk met 10 cm verlagen in (zeer) natte perioden of tijdelijk met 10 cm verhogen in (zeer) droge perioden.

Bij calamiteiten en extreme weersomstandigheden mag het college zonder een bepaalde boven- of ondergrens afwijken van het vastgelegde waterpeil.

Individuele peilafwijkingen

Binnen Leidsche Rijn komt een aantal individuele voorzieningen waarbij het water lokaal hoog wordt gehouden om de bebouwing (fundering) te beschermen. Het waterpeil binnen zo'n voorziening is dan hoger dan het omliggende gebied. Om het hogere waterpeil te realiseren zijn stuwen en inlaten aangelegd. Omdat eigenaren zelf verantwoordelijk zijn voor de werking en instandhouding van die stuwen en inlaten, legt het waterschap voor deze gebieden geen waterpeil vast in het peilbesluit. Op de peilbesluitkaart zijn de gebieden aangegeven als "individuele hoogwatervoorzieningen".

Op dit moment onderzoekt het waterschap wat de mogelijkheden zijn om de beheeruitgangspunten voor deze gebieden vast te kunnen leggen.

Extra aandacht voor....

In dit peilbesluit geven we graag extra aandacht aan 'Flexibel peilbeheer' en 'Recreatie'. Als waterschap hebben we zoveel mogelijk invulling gegeven aan het gedachtegoed van het plan Nieuwe Stad Schoon Water (NSSW). Dat wil zeggen dat we een duurzaam en zoveel mogelijk zelfstandig functionerend watersysteem nastreven. Door flexibel peilbeheer toe te passen in het gebied, proberen we zoveel mogelijk eigen water vast te houden en niet zonder meer water in te laten en/of af te voeren.

Onderzoek heeft uitgewezen dat flexibel peilbeheer mogelijk en doelmatig is ter plaatse van de Haarrijnse plas en Terwijde. Aandachtspunt hierbij is de aanwezigheid van woonarken die op dit moment hinder ondervinden bij het inzetten van de volledige bandbreedte van het flexibel peil. De gewenste flexibele bandbreedte waterpeilen nemen we vooruitlopend wel alvast op in het peilbesluit, zodat wanneer mogelijk we het gewenste waterpeil ook daadwerkelijk kunnen instellen.

Om optimaal te kunnen recreëren in het Máximapark is het wenselijk om de watergangen met elkaar te verbinden zodat stuwen en dammen geen obstakel meer vormen voor kanoërs en schaatser. Onderzoek heeft aangetoond dat het niet wenselijk is om het waterpeil in de buurt van bebouwing dat al voor de ontwikkeling van de Vinex Leidsche Rijn aanwezig was te wijzigen. Daarom passen we het waterpeil hier niet aan. Het waterpeil in de omgeving verlagen we wel iets, maar binnen de peilvariatie, waarop het gebied is ontworpen. Op deze manier kunnen recreatie en een goed peilbeheer toch goed samen gaan.

[Flexibel peilbeheer](#)

[Recreatie Máximapark](#)

Effecten van het peilvoorstel ...

In de afweging kijken we ook naar de mogelijke effecten van het ontwerppeil op onze omgeving en op de gebiedsopgaven gezond water, voldoende water en waterveiligheid.

... op de omgeving

In het overgrote deel van het gebied verandert er niets. Voor aan klein aantal peilgebieden stellen we een peilverlaging voor. Dit heeft geen negatief effect op de "nieuwe" bebouwing omdat we juist het waterpeil juist zoveel mogelijk weer terugbrengen naar het oorspronkelijke niveau waarop de Vinex Leidsche Rijn is ontwikkeld. Dit geldt ook voor de oudere bebouwing. Hier wordt het waterpeil afgestemd op het peil voorafgaand op de ontwikkeling.

Peilverlagingen en het strakker sturen van de waterpeilen kunnen lokaal leiden tot zichtbare kleurverschillen op onder andere beschoeiing en bruggen door algengroei en weersinvloeden. Dit kleurverschil verdwijnt waarschijnlijk niet helemaal, maar neemt na verloop van tijd wel af.

Bij de ontwikkeling van Haarrijnse plas en Terwijde is al rekening gehouden met flexibel peilbeheer en dit vindt nu al deels plaats. Ook hier verwachten we geen negatieve effecten. Wel is peilfluctuatie

als gevolg van de weersomstandigheden (verdamping en neerslag) gedurende het jaar zichtbaar.

... op gezond water

Optimaal benutten van de bandbreedte van flexibel peilbeheer leidt, in combinatie met ecologisch ingerichte watergangen tot een betere waterkwaliteit. Hiermee geven we invulling aan de KRW-maatregel uit het maatregelenpakket 2016-2021 om daar waar het kan flexibel peilbeheer mogelijk te maken.

... op voldoende water

Onder de beleidsdoelstelling 'voldoende water' valt zowel het watertekort als wateroverlast. Er zijn in het gebied geen grote knelpunten en/of wateropgave wateroverlast bekend in het watersysteem. De basis voor het peilbesluit zijn de praktijkpeilen. In de praktijk verandert er dus weinig aan het peilbeheer.

In een aantal peilgebieden stellen we een peilverlaging voor.

De kans op wateroverlast vanuit het oppervlaktewater verkleinen we hiermee omdat de berging in het systeem toeneemt.

Met dit peilvoorstel heeft circa 45% van het wateroppervlak in het gebied een flexibel peilbeheer.

Hierdoor houden we meer regenwater langer vast en verbeteren we het evenwicht tussen wateroverschot en watertekort (seizoensberging). Daarnaast is het watersysteem zo ontworpen dat in buitengewone weersomstandigheden het water, veel meer dan gebruikelijk in stedelijk gebied, kan worden opgevangen. Hierdoor wordt wateroverlast zoveel mogelijk beperkt.

... op waterveiligheid

Van de voorgenomen waterpeilen verwachten we dat deze geen effect hebben op de in het plangebied aanwezige waterkeringen. Daar waar we het waterpeil aanpassen, is dat in overeenstemming met het waterpeil waarop het gebied is ontworpen of het historische waterpeil (peilbeheer voorafgaand aan ontwikkeling van de Vinex).

[Klik hier om digitaal op het ontwerp-peilbesluit in te spreken](#)

Hoe kan ik inspreken?

Een zienswijze indienen

Het ontwerp-peilbesluit ligt van 16 januari tot en met 27 februari 2017 ter inzage op het waterschapskantoor in Houten. U kunt het ontwerp-peilbesluit ook downloaden van de [website](#) van het waterschap. Tijdens de zes weken kunt u als belanghebbende gebruik maken van uw recht op inspraak. Dit kan digitaal, maar u kunt ook uw ondertekende brief sturen aan: het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Postbus 550, 3990 GJ Houten.

Wat gebeurt er met de zienswijzen?

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden verzamelt alle zienswijzen en neemt ze op in een inspraaknota, die naar de insprekers wordt gezonden. Op 13 april 2017 behandelt de bestuurscommissie Systeem, Kwaliteit en Keten (SKK) het ontwerp-peilbesluit en het inspraakrapport. Deze vergadering is openbaar en de mensen die een zienswijze hebben ingediend ontvangen hierover bericht. Het algemeen bestuur van het waterschap stelt het peilbesluit naar verwachting op 17 mei 2017 vast.

Contact

Meer informatie?

We houden u op de hoogte over de voortgang van het peilbesluit via onze website.

Voor meer informatie over het peilbesluit kunt u contact opnemen met Marije van Bergen, projectleider peilbesluit Vleuten – de Meern en Leidsche Rijn, via (030) 209 71 45 of marije.van.bergen@hdsr.nl.

Bijlagen

Ontwerp peilbesluit Vleuten – de Meern en Leidsche Rijn

Constantijn Jansen op de Haar
Hoogheemraad De Stichtse Rijnlanden

Klimaatbestendige steden

Als hoogheemraad bij De Stichtse Rijnlanden maak ik mij onder andere sterk voor klimaatbestendige steden. Steden van de toekomst zijn voorbereid op gevolgen van klimaatverandering. Dit is een gezamenlijke opgave voor overheden, inwoners, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. De Vinex Leidsche Rijn is hier een mooi voorbeeld van.

Hoe bewust bent ú van het water in uw omgeving?

Onze gemalen en de belangrijkste stuwen en inlaten werken volautomatisch en worden op afstand bediend. Zo houden we het water in de sloten op het afgesproken waterpeil. Nieuwsgierig naar de hoogte van het waterpeil? Kijk dan een op één van de ruim duizend blauwe peilschalen in ons beheergebied!

U kunt met ons samenwerken om het water schoon te houden door: uw auto te wassen in de wasstraat, bladafval in de gft-container te doen, uw trouwe viervoeter de grote boodschap niet in de wadi's te laten doen en door onkruid te bestrijden met een krabber en borstel.

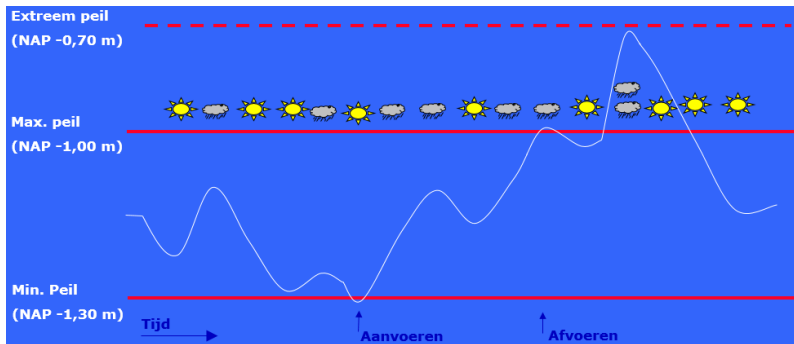

Bij veel stuwen, inlaten en kleine gemalen staan deze blauwe bedieningskastjes met 'golfdak'.

Peilschaal

Voordelen flexibel peilbeheer

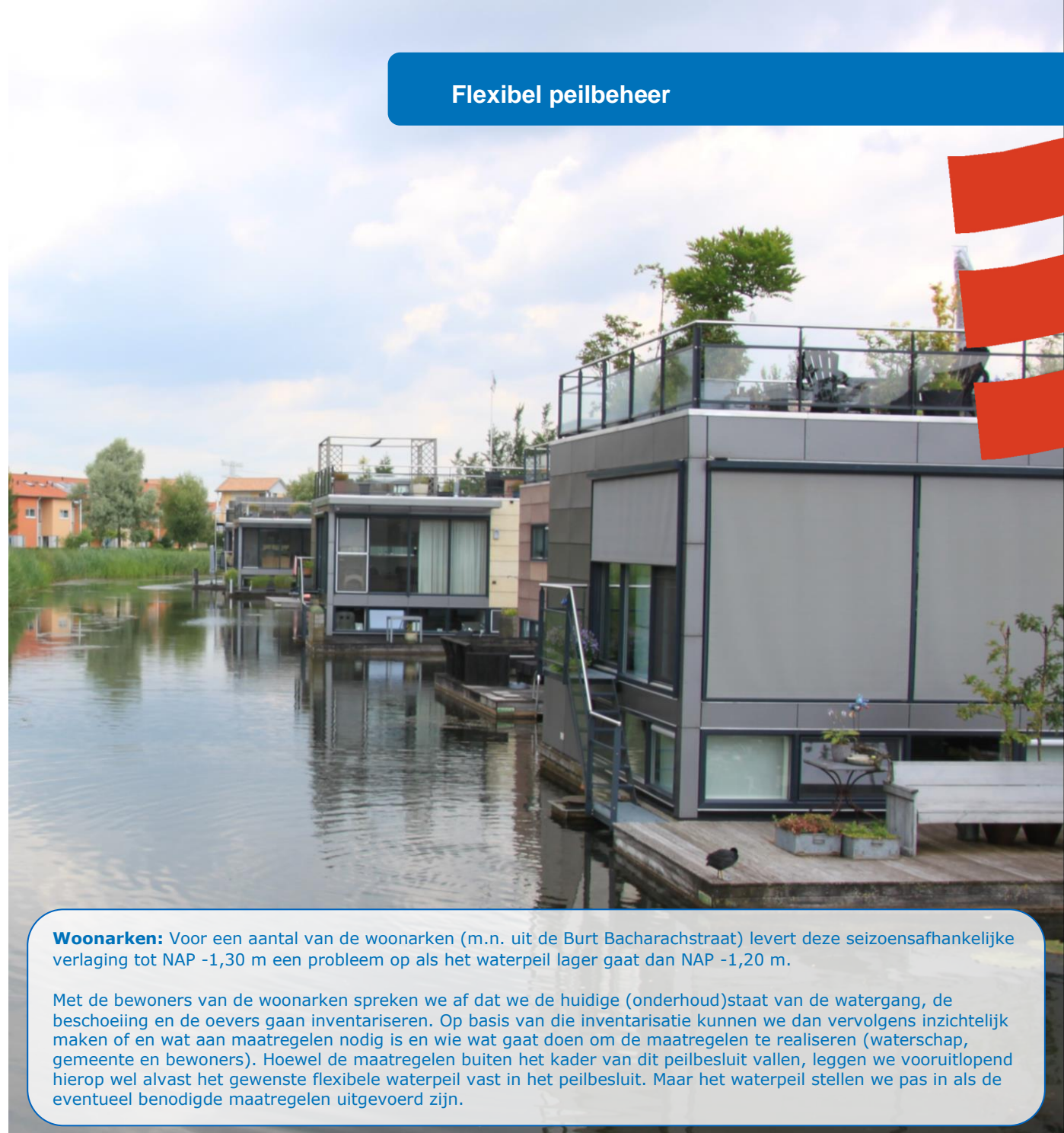
In de Haarrijnse plas en in de havens Terwijde willen we meer gebruik maken van het flexibele waterpeil dat kan fluctueren tussen NAP 1,00 en -1,30 m. Een groot voordeel van flexibel peilbeheer is dat regenwater kan worden vastgehouden. Hierdoor bevatten de watergangen meer regenwater en hoeft er minder water te worden ingelaten dat vaak minder van kwaliteit is. Daarnaast hoeft er ook minder water te worden afgevoerd. Daarom is deze vorm van peilbeheer ook duurzaam, omdat minder energie wordt gebruikt voor het uitmalen van water. Verder zijn er voordelen voor de ecologie in en om de sloten.

Wat merkt u van flexibel peilbeheer?

Bij flexibel peilbeheer is er een natuurlijker verloop van het waterpeil door het jaar heen. Neerslag en verdamping bepalen dit voornamelijk. Het peil zal 's winters hoger liggen en in de buurt van de bovengrens. Als in het voorjaar de verdamping toeneemt, zakt het peil tot aan de ondergrens in de zomer. Tussendoor kan het peil, binnen de vastgestelde bandbreedte vrij stijgen en zakken. Bij extreme neerslag is ook een stijging boven de bovengrens mogelijk. De piek voeren we af totdat de bovengrens weer is bereikt. In bovenstaande figuur is te zien hoe het waterpeil gedurende het jaar fluctueert.

Flexibel peilbeheer

Woonarken: Voor een aantal van de woonarken (m.n. uit de Burt Bacharachstraat) levert deze seizoensafhankelijke verlaging tot NAP -1,30 m een probleem op als het waterpeil lager gaat dan NAP -1,20 m.

Met de bewoners van de woonarken spreken we af dat we de huidige (onderhoud)staat van de watergang, de beschoeiing en de oevers gaan inventariseren. Op basis van die inventarisatie kunnen we dan vervolgens inzichtelijk maken of en wat aan maatregelen nodig is en wie wat gaat doen om de maatregelen te realiseren (waterschap, gemeente en bewoners). Hoewel de maatregelen buiten het kader van dit peilbesluit vallen, leggen we vooruitlopend hierop wel alvast het gewenste flexibele waterpeil vast in het peilbesluit. Maar het waterpeil stellen we pas in als de eventueel benodigde maatregelen uitgevoerd zijn.

[Klik hier om terug te gaan naar 'Extra aandacht voor...'](#)

Recreëren

Afgelopen jaren is door de gemeente Utrecht flink geïnvesteerd in de recreatieve routes in het Máximapark. De wandelpaden en de watergangen in de Binnenhof, aan weerszijden van de Alendorperweg, zijn met elkaar in verbinding gebracht. Om ook te kunnen schaatsen of kanoën is een verbinding van watergangen zonder obstakels, zoals stuwen en dammen, nodig. Hiervoor zou op een aantal locaties in het watersysteem van het Máximapark een wijziging van het oppervlaktewaterpeil nodig zijn.

Bebouwingsonderzoek

Om de effecten van de eventuele peilwijziging op de bebouwing in beeld te brengen heeft de gemeente een bebouwingsonderzoek uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat het voor een aantal woningen niet wenselijk is om het waterpeil te veranderen. Daarom passen we het waterpeil in het Máximapark niet aan, maar passen we juist het waterpeil in een deel van de omgeving aan op die van het park. We voeren een vast waterpeil van NAP +0,05m. Dit valt binnen het huidige peilbeheer (zomer – en winterpeil). Omdat het voorgestelde waterpeil van NAP +0,05 m niet afwijkt van het huidige peilbeheer verwachten we geen nadelige effecten (zoals wateroverlast of zetting).

Waterpeil tijdens onderhoud

Een paar weken per jaar (in zomer en winter) is het nodig om onderhoud uit te voeren aan de watergangen. Tijdens de uitvoering van beheer en onderhoud aan de watergangen kan er ter plaatse een tijdelijke peilafwijking nodig zijn (meer dan de normale marge van 5 cm).

Recreatie

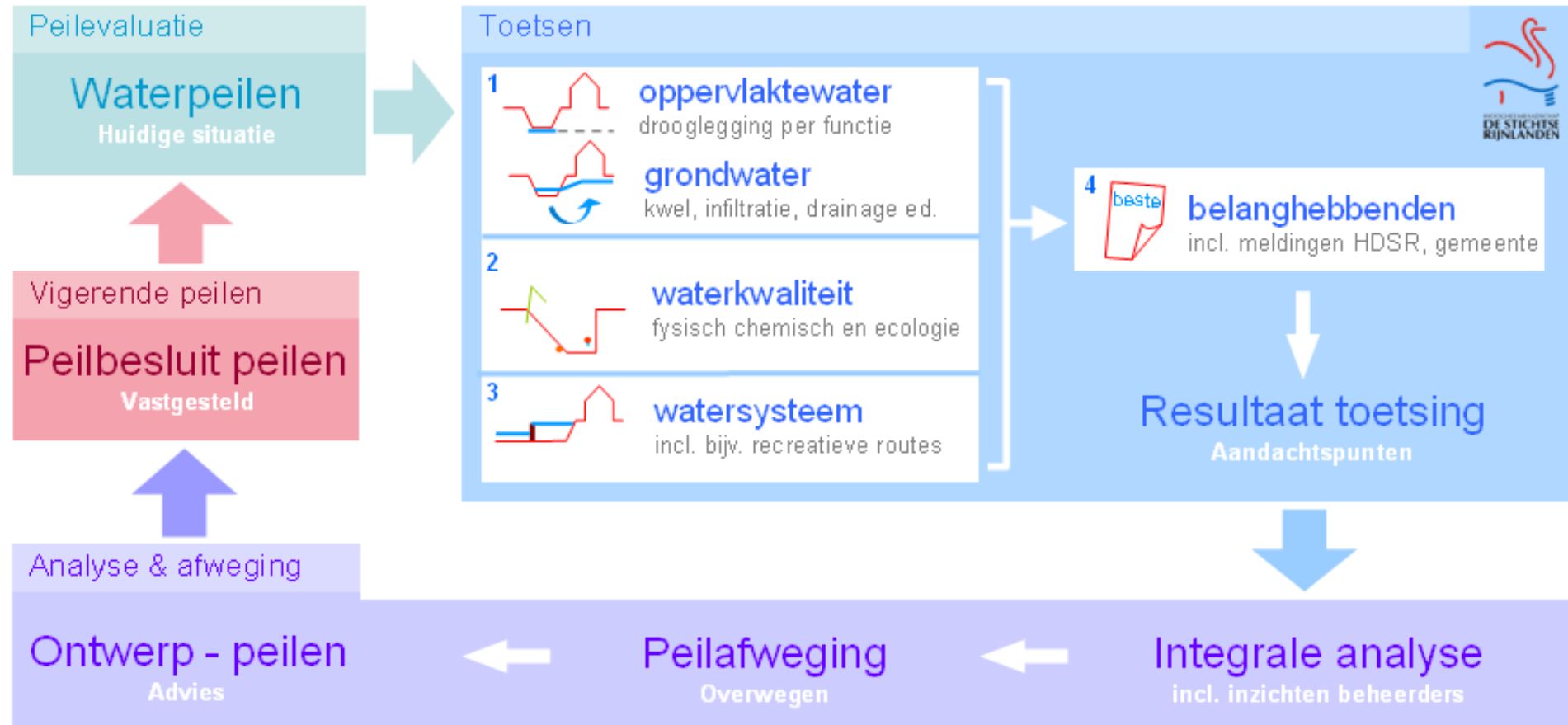

Recreatie Maximapark

Recreatie Haarrijnseplas

Peilbesluitproces

Klik om terug te gaan naar: Van analyse naar nieuw peilbesluit: het proces

Het watersysteem nu én nabije toekomst

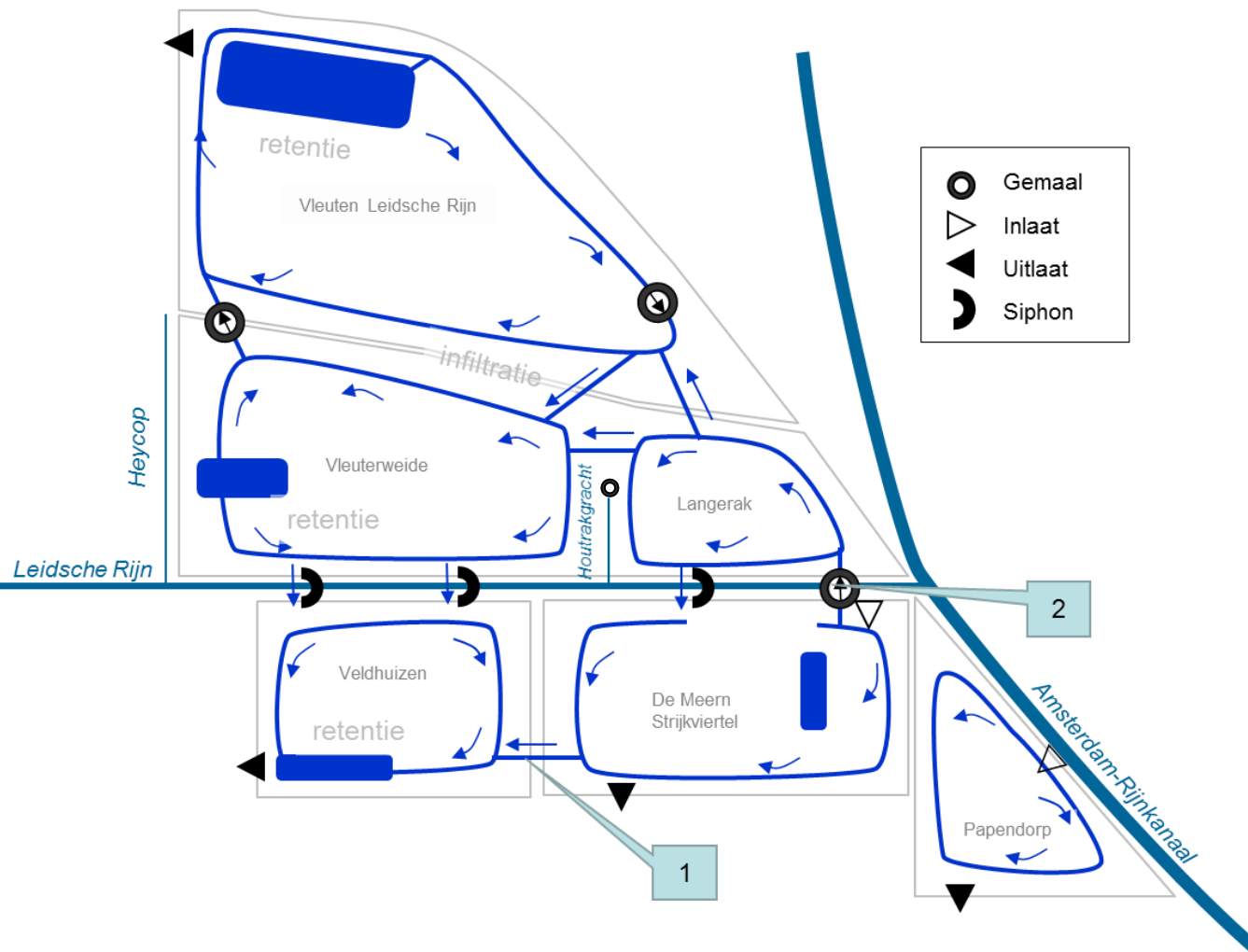
Schematisch overzicht watersysteem

De figuur op deze pagina laat schematisch zien hoe het watersysteem van Leidsche Rijn er nu uit ziet. Het lijkt in grote lijnen op het systeem dat in 1997 is ontworpen. Toch is een aantal aanpassingen aan het systeem aangebracht. De voornaamste aanpassing is wel dat er nu meerdere circulerende systemen zijn in plaats van de twee die in het verleden zijn bedacht. Daarnaast is het niet mogelijk om in alle gebieden flexibel peilbeheer toe te passen als gevolg van het grote aantal peilgebieden, de dichtheid aan kleine watergangen en de complexiteit van het watersysteem. In een groot deel (circa 45%) van het watersysteem is dit wel mogelijk.

Na de optimalisatiestudie zijn de volgende wijzigingen in het watersysteem doorgevoerd.

Het grootste verschil met het oorspronkelijk ontwerp is dat de zuidelijke circulatielus wordt opgeheven. In plaats van te circuleren wordt het zuidelijk deel van het watersysteem doorspoeld. Het grote voordeel van het opheffen van de circulatie in de zuidelijke lus is dat er geen gemaal moet worden aangelegd bij de Meerndijk (1). Wel is op deze locatie voorzien in een verbinding tussen het systeem van De Meern-Strijkviertel en Veldhuizen (1), waardoor meer water richting de westgrens wordt uitgelaten. Voor aanvoer van water naar het systeem ten noorden van de Leidsche Rijn wordt een gemaal gebouwd nabij de stadsdambrug (2).

Klik om terug te gaan naar:
Het plangebied anno 2016

Kaart aandachtsgebieden

Aandachtsgebiedenkaart

De kaart op deze pagina geeft de aandachtsgebieden per peilgebied weer die naar voren zijn gekomen uit de integrale analyse van het watersysteem. Dit betekent dat als er lokaal een aandachtspunt van één van de categorieën is benoemd het gehele peilgebied wordt aangemerkt als aandachtsgebied. Het wil dus niet zeggen dat het aandachtspunt per definitie voor het gehele peilgebied geldt. Een peilgebied kan meerdere typen aandachtspunten hebben.

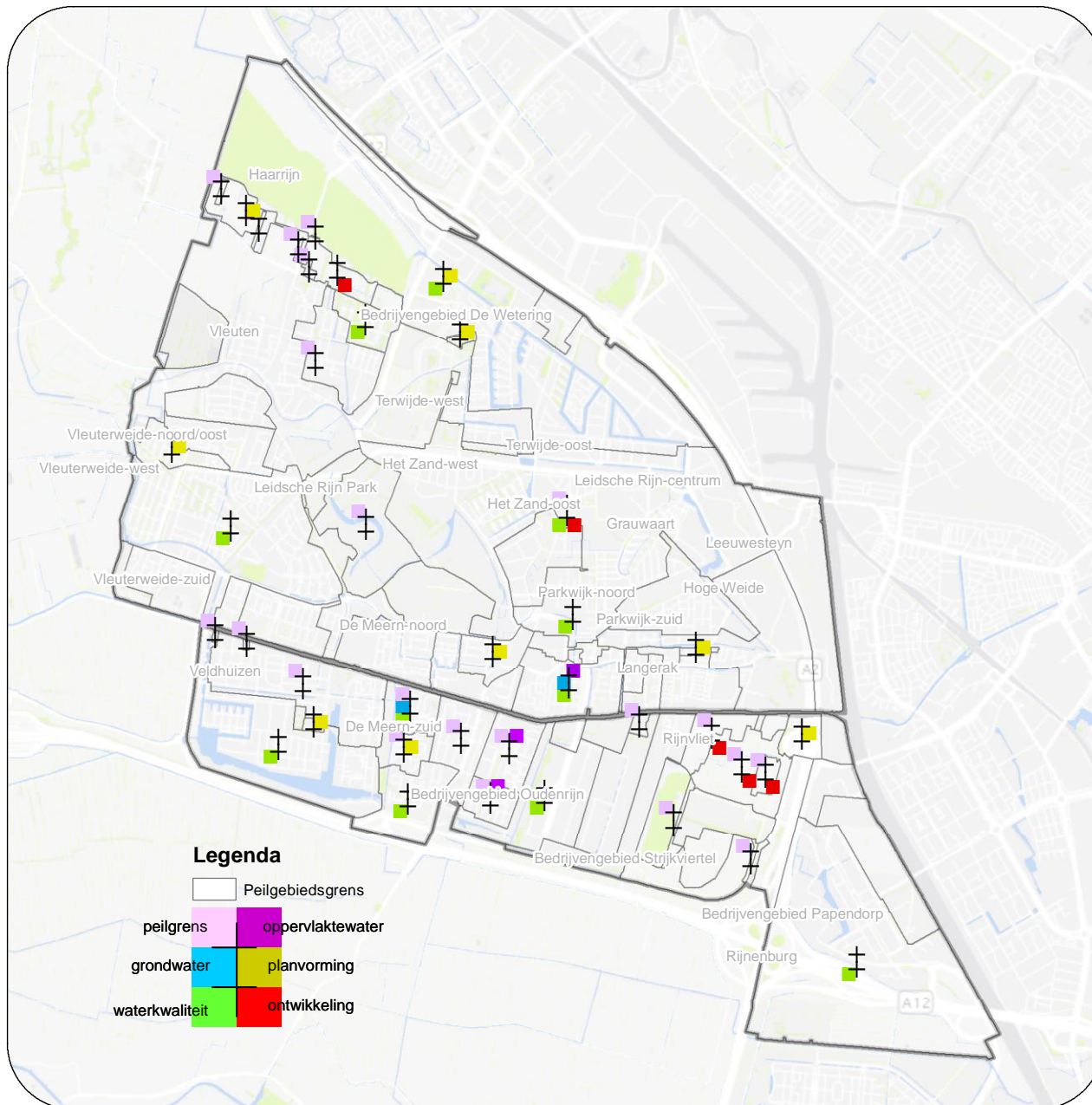
De aandachtsgebieden hebben we onderverdeeld in zes categorieën:

- Peilgebiedsgrens;
- Grondwater;
- Waterkwaliteit;
- Oppervlaktewater;
- Planvorming;
- Ontwikkeling.

[Klik hier](#) voor een toelichting van de categorieën.

Waar mogelijk en doelmatig hebben we bij het tot stand komen van het peilbesluit een oplossing gezocht middels het peilbesluit, soms heeft dit geleid tot een peilaanpassing.

Klik om terug te gaan naar:
Peilbesluitproces: Analyse & afweging

HOOGHEEMRAADSCHAP
**DE STICHTSE
RIJNLANDEN**

Colofon

Ontwerp peilbesluit Vleuten – de Meern en Leidsche Rijn 2017 is een uitgave van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Poldermolen 2
Postbus 550
3990 GJ Houten

T (030) 634 57 00
E post@hdsr.nl
I www.destichtserijnlanden.nl
Twitter [HDSR_waterschap](https://twitter.com/HDSR_waterschap)

Samenstelling, redactie, fotografie en illustraties
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden